

Complexnummer: 521985

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

pastorie

Aantal complexonderdelen

2

Monumentnummers van complexonderdelen

521986, 521987

Woonplaats

Baak

Gemeente

Bronckhorst

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Pastoriestraat 3, 7223 LK te Baak

Complexomschrijving

Complexomschrijving

Dit COMPLEX, bestaande uit de voormalige R.K. PASTORIE (1) en een KOETSHUIS met aangebouwde tuinmuur (2) bevindt zich aan de zuidzijde van de Pastoriestraat op één lijn met de voormalige oranjerie van Huize Baak, de voormalige schuurkerk uit 1836 en de grote kerk. De pastorie en het koetshuis zijn waarschijnlijk rond 1890 gebouwd door A. Tepe. De pastorie is gebouwd in een aan het Neoclassicisme refererende bouwstijl, het koetshuis in Neorenaissance stijl. Het complex valt op door de rijke en gaaf bewaard gebleven detaillering zoals onder andere de gepleisterde hoekpilasters, fries en de gecorniste kroonlijst van de pastorie en de gemetselde tandlijsten en trapgevel van het koetshuis. Aan het koetshuis bevindt zich nog een groot deel van de oorspronkelijke tuinmuur die diende ter afscheiding van het perceel. De voormalige pastorie met koetshuis vormt een waardevol element in het bebouwingsensemble rondom Huize Baak en de R.K. kerk.

Waardering

- van architectuurhistorische waarde als gaaf bewaard voorbeeld van een pastorie met koetshuis in Neoclassicistische- en Neorenaissance-stijl. Het complex valt op door hoogwaardige esthetische kwaliteiten zoals onder andere de gave verhoudingen en de rijke ornamentiek. Karakteristiek zijn onder andere de rijke bepleistering, de gemetselde tandlijsten en de opvallende houten klokkestoel op het dak van de pastorie.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- van stedenbouwkundige waarde door de prominente situering in het historische gebied rondom Huize Baak, direct tussen de R.K. kerk en de voormalige oranjerie. De deels nog aanwezige tuinmuur versterkt de ensemblewaarde. Het complex vormt een belangrijk historisch ensemble met de schuurkerk en de R.K. kerk.

- van cultuurhistorische waarde als onderdeel van de historisch gegroeide bebouwing rondom huize Baak. De resterende bebouwing is een goed bewaarde afspiegeling van de sociaal/economische ontwikkeling van de plaats Baak. Het complex vormde samen met de schuurkerk en de R.K. kerk het religieuze centrum van Baak.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 521986

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 december 2001
Kadaster deel/nr	82919/177

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Baak	Bronckhorst	Gelderland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Baak	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Apparteme aanduiding	Grondperceel
Steenderen	P			574

Omschrijving**

Omschrijving

De waarschijnlijk rond 1862 gebouwde R.K. PASTORIE (1) heeft een rechthoekige plattegrond en telt twee bouwlagen onder een afgeplat schilddak met gesmoorde Tuiles du Nords. Het dak heeft op beide hoeken aan de voorzijde een gemetselde schoorsteen. In het midden van het dak bevindt zich een houten klokkestoel welke wordt bekroond door een ingesnoerde naaldspits met leidekking. Op de spits bevindt zich een zinken pinakel. De gevels zijn gemetseld in kruisverband en hebben een omlopende gepleisterde plint. Aan de bovenzijde zijn de gevels voorzien van een omlopend gepleisterd fries met gecorniste kroonlijst. De vensters worden afgesloten door anderhalfstevens segmentbogen en hebben aan de onderzijde hardstenen lekdorpels. Enkele bovenlichten van de schuiframen zijn uitgevoerd in imitatie glas-in-lood. Boven de schuiframen van de verdieping bevinden zich moderne rolluiken. Achter de pastorie bevindt zich een ruime tuin die oorspronkelijk doorliep tot het einde van de thans nog resterende tuinmuur.

De symmetrisch ingedeelde VOORGEVEL heeft een middenrisaliet en gepleisterde hoekpilasters. De rechterzijde van de gevel heeft in de plint twee ronde ventilatieopeningen met daarvoor gietijzeren roosters. Op de begane grond heeft het risaliet een geprofileerd deurkozijn op hardstenen dorpel en neuten, voorafgegaan door een hardstenen stoep. Het kozijn is voorzien van een paneel deur met twee glaspanelen. Hiervoor zijn gietijzeren sierroosters aangebracht. De deur heeft een bovenlicht van glas-in-lood. Aan beide zijden van de toegang heeft de gevel twee 6-ruits schuiframen met 2-ruits bovenlichten. Op de verdieping heeft de gevel vijf 4-ruits schuiframen met 2-ruits bovenlichten. Boven het risaliet is het dakschild voorzien van een aangepaste dakkapel met twee gekoppelde enkelruits ramen. De dakkapel wordt gedekt door een lessenaarsdak.

De LINKER ZIJGEVEL heeft boven de plint twee 6-ruits schuiframen met 2-ruits bovenlichten voorzien van imitatie glas-in-lood. Op de verdieping heeft de gevel twee 4-ruits schuiframen met 2-ruits bovenlichten voorzien van imitatie glas-in-lood. Het achterste deel van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

de gevel heeft op de begane grond en verdieping een dichtgemetselde vensteropening. Op de begane grond heeft de gevel aan de achterzijde een platgedekte aanbouw met het koetshuis. De verbinding is aan de bovenzijde van de gevels voorzien van een ezelsrug. De voorgevel van de aanbouw heeft een deurkozijn op hardstenen neuten en dorpel, dat aan de bovenzijde wordt afgesloten door een halfsteens korfboog. Het boogveld is voorzien van siermetselwerk. Het kozijn heeft een opgeklampte deur met enkelruits bovenlicht. De zijgevel is geheel blind uitgevoerd.

De RECHTER ZIJGEVEL is geheel rood gepleisterd en heeft boven de plint op de begane grond aan de linkerkant een 6-ruits schuifraam met 2-ruits bovenlicht voorzien van imitatie glas-in-lood. Rechts van het schuifraam heeft de gevel op de begane grond een geprofileerd deurkozijn op hardstenen neuten en dorpel. Het kozijn is voorzien van een 6-ruits paneeldeur. Rechts van dit kozijn heeft de gevel een enkelruits klapraam. Boven het deurkozijn bevindt zich een 2-ruits schuifraam met 2-ruits bovenlicht voor het trappenhuis. Op de verdieping is de gevel op beide uiteinden voorzien van een 4-ruits schuifraam met 2-ruits bovenlicht. Het dakschild is aan de rechterzijde voorzien van een hoge gemetselde schoorsteen.

De ACHTERGEVEL heeft op de begane grond boven de plint een gewijzigde vensterindeling. In het midden heeft de gevel een gewijzigd deurkozijn met twee smalle zijlichten en een groot meerruits bovenlicht voorzien van glas-in-lood. Rechts van dit kozijn heeft de gevel een klein 4-ruits raam, afgesloten door een halfsteens rollaag. Het deurkozijn wordt afgesloten door een anderhalfsteens rollaag. De linkerkant van de gevel heeft op de begane grond een groot vierkant kozijn, afgesloten door een anderhalfsteens rollaag. Het kozijn is voorzien van een enkelruits raam en twee meerruits bovenlichten, uitgevoerd in glas-in-lood. Het kozijn wordt aan de linkerkant geflankeerd door een smal enkelruits raam, voorzien van een meerruits bovenlicht uitgevoerd in glas-in-lood. Aan de rechterzijde van het vierkante kozijn bevindt zich een deurkozijn op hardstenen dorpel en neuten met een enkelruits paneeldeur en meerruits bovenlicht, uitgevoerd in glas-in-lood. Het rechterdeel van de gevel heeft op de begane grond een vierkant kozijn voorzien van een enkelruits raam met bovenlicht van glas-in-lood. Het kozijn wordt afgesloten door een anderhalfsteens rollaag. Aan beide zijden wordt dit kozijn geflankeerd door een 2-ruits stolpraam met glas-in-lood bovenlicht. Op de verdieping heeft de gevel vijf 4-ruits schuiframen met 2-ruits bovenlichten.

Het INTERIEUR van de pastorie is grotendeels intact bewaard. De centrale hal wordt aan beide zijden geflankeerd door een aantal woon- en slaapvertrekken. Aan de linker achterzijde van het pand bevindt zich de keuken. De pastorie bevat nog een groot aantal waardevolle interieurelementen zoals onder andere een zeer rijk uitgevoerde tegelvloer in de hal, oorspronkelijke stucplafonds met florale motieven, marmeren schouwen met gestucte schoorsteenmantels en schuifdeuren met glas-in-lood.

Waardering

- van architectuurhistorische waarde als gaaf bewaard voorbeeld van een pastorie gebouwd met invloeden van het Neoclassicisme. Het pand valt op door hoogwaardige esthetische kwaliteiten zoals onder andere de gave verhoudingen en de rijke ornamentiek. Karakteristiek zijn onder andere gepleisterde details zoals het fries met kroonlijst en de hoekpilasters, de grote schuiframen met hardstenen lekdorpels en de opvallende klokkestoel. Tevens geeft de combinatie van het exterieur met het rijk uitgevoerde interieur het pand een bijzondere monumentale waarde.
- van stedenbouwkundige waarde door de prominente situering in het historische gebied- rondom Huize Baak, direct tussen de R.K. kerk en de voormalige oranjerie. Het object vormt een belangrijk historisch ensemble met het koetshuis, de schuurkerk en de R.K. kerk.
- van cultuurhistorische waarde als onderdeel van de historisch gegroeide bebouwing rondom huize Baak. De resterende bebouwing is

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een goed bewaarde afspiegeling van de sociaal/economische ontwikkeling van de plaats Baak. De pastorie heeft samen met de naastgelegen schuurkerk en R.K. kerk een belangrijke rol gespeeld als religieus centrum van Baak.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Pastorie(K)

Monumentnummer*: 521987

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	11 december 2001
Kadaster deel/nr	82919/183

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Baak	Bronckhorst	Gelderland

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Steenderen	P			972
Steenderen	P			723
Steenderen	P			574

*Omschrijving***

Omschrijving

Het ten opzichte van de pastorie dwarsgeplaatste KOETSHUIS (2) met aangebouwde TUINMUUR is gebouwd rond 1890. Het gebouw is uitgevoerd in de stijl van de Neorenaissance en valt onder andere op door de trapgevel in combinatie met een puntgevel, de rijk versierde sierlijsten van schoon metselwerk en het siermetselwerk in de boogvelden boven de muuropeningen. Het koetshuis heeft een rechthoekige plattegrond en telt één bouwlaag onder een met gesmoorde Hollandse pannen gedekt schilddak. De gevels zijn gemetseld in kruisverband. De gemetselde zaagtandlijsten en muizetandlijsten van de voorgevel zijn identiek aan die van de rechter zijgevel.

De a-symmetrisch ingedeelde voorgevel heeft een trasraam dat wordt afgesloten door een doorlopende gemetselde zaagtandlijst, die wordt beëindigd door een enkele laag strekken. In het midden heeft de gevel een uitspringend geveldeel dat uitloopt in een puntgevel. Op de begane grond heeft de gevel een dubbele opgeklampte deel deur, die wordt afgesloten door een steense rondboog met gepleisterde geboortestenen en sluitsteen. Ter hoogte van het trasraam hebben de dagkanten van de deeldeuropening een gepleisterd sierblok. De deeldeuropening wordt aan beide zijden geflankeerd door een smalle muuropening. De gevel is ter hoogte van de afsluitende bogen voorzien van vier sierankers. een enkel raam. Schuin hierboven heeft de gevel naast beide vensters een gemetselde ruit met daarin een gestileerd kruismotief. Boven een gemetselde waterslaglijst is het gevelvlak van de puntgevel voorzien van een dubbel opgeklampt zolderluik, afgesloten door een steense rondboog. Het boogveld is voorzien van siermetselwerk. Aan beide zijden wordt het zolderluik geflankeerd door een sieranker. Het bovenste muurwerk van de puntgevel wordt afgesloten door een gemetselde ezelsrug. De top van de gevel heeft een gemetselde uitgekraagde penant. Het gevelvlak aan de linkerzijde van de puntgevel heeft een tweedelig kozijn, afgesloten door een halfsteens korbboog. Het boogveld is voorzien van siermetselwerk. Het kozijn heeft twee 2-ruits draairamen met enkelruits bovenlichten. Rechts van het kozijn heeft de gevel een deurkozijn op hardstenen neuten en dorpel, voorzien

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

van een opgeklampte deur met 2-ruits bovenlicht. Het kozijn wordt afgesloten door een halfsteens korfboog. Het boogveld is voorzien van siermetselwerk. Ter hoogte van de aanzetten van de afsluitende bogen boven de vensters heeft de gevel een muizetandlijst van stenen die op zijn kant zijn geplaatst. Hierboven heeft de gevel drie sierankers. De gevel wordt afgesloten door een dubbele muizetandlijst. Het rechterdeel van de gevel heeft dezelfde gemetselde lijsten als die in het linkerdeel van de gevel. De gevel heeft twee deurkozijnen, die worden afgesloten door een halfsteens korfboog. Het boogveld is voorzien van siermetselwerk. De kozijnen hebben een opgeklampte deur met 2-ruits bovenlicht. Tussen de deurkozijnen bevinden zich twee gekoppelde vensters die worden afgesloten door een halfsteens rondboog. De boogvelden zijn voorzien van siermetselwerk met een gestileerd kruis van rode verblendsteen. De vensters zijn voorzien van enkelruits ramen met aan de onderzijde gemetselde lekdorpels. Tussen het buitenste venster en het rechter deurkozijn heeft de gevel een gemetselde ruit met daarin een gestileerd kruismotief. De gevel is ter hoogte van de afsluitende bogen voorzien van vier sierankers. De LINKER ZIJGEVEL is achter de aanbouw geheel blind uitgevoerd.

De RECHTER ZIJGEVEL loopt uit in een trapgevel, waarvan de bovenzijde van het muurwerk wordt afgesloten door een ezelsrug. De top van de gevel is voorzien van een overhoeks geplaatste gemetselde pendant. De blind uitgevoerde gevel heeft aan de onderzijde boven het trasraam drie trapsgewijs beëindigde nissen met een hogere middelste nis. Hierboven bevinden zich drie uitgekraagde consoles.

De wit gesausde ACHTERGEVEL is geheel blind uitgevoerd behouden een klein vierkant draairaam in het midden. De gevel wordt afgesloten door een dubbele muizetandlijst van schoon metselwerk. Aan de rechterzijde is het dakschild voorzien van een gemetselde schoorsteen.

Het INTERIEUR van het koetshuis heeft nog grotendeels de oorspronkelijke indeling met paardestallen. In het meest linkse gedeelte bevindt zich een recente bar. Het interieur bevat nog een aantal waardevolle interieuronderdelen zoals onder andere de oorspronkelijke kozijnen en deuren, balklagen, bestrating (klinkers) en beschoten stalruimten.

Het tuinperceel wordt afgescheiden van de overige percelen middels een thans nog resterende gemetselde MUUR van ca. 2.50 meter hoogte. De bovenzijde van het muurwerk wordt afgesloten door een ezelsrug. Op verschillende plaatsen is de muur voorzien van gemetselde steunberen.

Waardering

- van architectuurhistorische waarde als gaaf bewaard koetshuis in Neorenaissancestijl. Het pand valt op door hoogwaardige esthetische kwaliteiten en de rijke ornamentiek. Dit komt onder andere tot uitdrukking in de gave verhoudingen, gemetselde sierlijsten, kruismotieven en het siermetselwerk boven de afsluitende bogen van de verschillende muuropeningen. Het pand is een goed bewaard typologisch voorbeeld van een rijk uitgevoerd koetshuis uit het einde van de 19e eeuw.
- van stedenbouwkundige waarde door de prominente situering binnen de historisch gegroeide bebouwing tussen Huize Baak en de R.K. kerk. Het object heeft ensemblewaarde met de aangebouwde tuinmuur en de bijbehorende pastorie.
- van cultuurhistorische waarde als onderdeel van de historisch gegroeide bebouwing rondom huize Baak. De resterende bebouwing is een goed bewaarde afspiegeling van de sociaal/economische ontwikkeling van de plaats Baak. Het koetshuis heeft samen met de bijbehorende pastorie en de naastgelegen schuurkerk en R.K. kerk een belangrijke rol gespeeld als religieus centrum van Baak.

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Opslag

Functie

Koetshuis (G)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument